

ΣΧΕΔΙΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Σχ. Έτος: 2014-2015

ΣΧΟΛΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ Α΄ ΑΡΣΑΚΕΙΟ ΓΕΝΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ ΨΥΧΙΚΟΥ

Ο ΤΙΤΛΟΣ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ:

«Τα παιδικά αναγνώσματα και η πορεία τους από τον 19^ο αιώνα έως και σήμερα».

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΥΠΕΥΘΥΝΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ (ΠΕ)	ΔΙΑΤΙΘΕΜΕΝΕΣ ΩΡΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΣΕ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΑ ΕΤΗ (ΝΑΙ/ΟΧΙ)	ΣΧΕΤΙΚΗ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ (ΦΟΡΕΑΣ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ)
Δρ. Καλλιόπη Θαναηλάκη	ΠΕ6	2	ΝΑΙ	

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Α. ΣΚΟΠΟΣ ΕΡΕΥΝΑΣ, ΣΑΦΩΣ ΔΙΑΤΥΠΩΜΕΝΑ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ
(Μέχρι 250 λέξεις):

Τα παιδικά αναγνώσματα από τον 19^ο αιώνα έως και σήμερα αποτέλεσαν προϊόν έρευνας πολλών επιστημόνων στο χώρο του παιδικού βιβλίου. Στη συνειδητοποίηση μιας συστηματοποιημένης χαρτογράφησης του παιδικού βιβλίου προέκυψε ένα πλήθος ερωτημάτων και προβλημάτων προς επίλυση. Ένα από τα ερωτήματα που προέκυψαν ήταν ο ρόλος των σχολικών εγχειριδίων σε συνδυασμό με τις διηγήσεις και τα παιδικά περιοδικά.

Στην ερευνητική αυτή εργασία οι μαθητές και οι μαθήτριες καλούνται να ερευνήσουν την πορεία αυτών των βιβλίων ως μέσον μαθησιακής διαδικασίας στα σχολεία, καθώς και να απαντήσουν σε ερωτήματα ως προς το περιεχόμενό τους και τους σκοπούς τους οποίους υπηρετούσαν.

ΣΚΟΠΟΣ ΕΡΕΥΝΑΣ : Η οικοδόμηση γνώσεων μέσω της αναγνώσεως αυτών:

- Ο χωρισμός αυτών σε κατηγορίες και ανάλυση αυτών.
- Η σύγκριση αυτών μεταξύ τους και η πορεία αυτών μέσα από τους αιώνες.
- Η καλλιέργεια ομαδοσυνεργατικού πνεύματος.

Ενδεικτικά ερευνητικά ερωτήματα: Α) Ποιό ήταν το περιεχόμενο αυτών; Β) Ποιός ο ρόλος τους και οι στόχοι τους στη μαθησιακή διαδικασία; Γ) Ποιά η εξέλιξή τους και πώς αυτά ανταποκρίνονται στις σύγχρονες ανάγκες του παιδιού;

Β. ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΘΕΜΑΤΟΣ (κριτήρια επιλογής θέματος, συσχέτιση με διδασκόμενα μαθήματα, αναμενόμενα μαθησιακά οφέλη κ.λπ., ενδεικτικά μέχρι 300 λέξεις).

Εμπλεκόμενα Μαθήματα: Ιστορία και Λογοτεχνία.

Οι μαθητές και οι μαθήτριες με τη βοήθεια της Λογοτεχνίας θα προσπαθήσουν να συνδυάσουν τα δεδομένα τα οποία θα έχουν στη διάθεσή τους ως προς το υλικό των βιβλίων, τους συγγραφείς οι οποίοι εμπλέκονται και συγγράφουν για παιδιά τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο, καθώς και τους στόχους οι οποίοι εξυπηρετούνται. Παράλληλα, με τη γνώση της Ιστορίας θα εντάξουν το υλικό στη συγκεκριμένη χρονική περίοδο και θα γίνει προσπάθεια ώστε να εξηγηθεί ιστορικά με βάση τα ωρολόγια σχολικά προγράμματα συγκεκριμένων χρονικών περιόδων καθώς και σε σχέση σχετικά τις μεταρρυθμίσεις στην παιδεία .

Αναμενόμενα μαθησιακά οφέλη

Οι μαθητές/τριες, εμπλεκόμενοι στις δραστηριότητες της προτεινόμενης ερευνητικής εργασίας, έχουν τη δυνατότητα:

- Να οικοδομήσουν γνώσεις πάνω σε βασικές ιστορικές έννοιες.
- Να αναπτύξουν δεξιότητες αξιοποίησης ιστορικών στοιχείων.
- Να αναλύσουν ιστορικά δεδομένα .
- Να έλθουν σε επαφή με κείμενα τα οποία αντιπροσώπευαν διάφορα είδη με διαφορετικές χρονικές αφετηρίες.

Στάσεις

- Ανάπτυξη ενδιαφέροντος και θετικής στάσης απέναντι στις ιστορικές πηγές.
- Ενίσχυση του πνεύματος της συνεργατικότητας, της ανταλλαγής απόψεων και της κριτικής αποδοχής ή απόρριψης των αντιλήψεων των άλλων, του αμοιβαίου σεβασμού και της κοινωνικοποίησης μέσα από την ομαδοσυνεργατική εργασία.

Γ. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΗΓΩΝ ΑΝΑΖΗΤΗΣΗΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ, ΜΕΘΟΔΟΥ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΩΝ ΕΡΓΑΛΕΙΩΝ ΣΥΛΛΟΓΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΠΟΥ ΘΑ ΑΚΟΛΟΥΘΗΘΕΙ ΠΡΟΚΕΙΜΕΝΟΥ ΝΑ ΑΠΟΦΕΥΧΘΟΥΝ ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΑΝΤΙΓΡΑΦΗΣ (μέχρι 200 λέξεις)

Οι μαθητές/τριες εμπλέκονται σε διαδικασίες εξεύρεσης ερευνητικών πηγών. Εξοικειώνονται με τη χρήση πρωτογενών πηγών και με κείμενα τα οποία απευθύνονταν σε παιδιά.

Οι μαθητές/τριες θα κάνουν επισκέψεις σε ιστορικά αρχεία στα οποία θα έλθουν σε επαφή και θα μελετήσουν αυθεντικά έντυπα της εποχής κρίνοντας αυτά ως προς το περιεχόμενό τους, καθώς και την εμφάνιση των εικόνων σε αυτά.

Οι μαθητές/τριες θα συνεκτιμήσουν επίσης και κοινωνικά μηνύματα τα οποία αποστέλλονται μέσω αυτών των εντύπων.

Θα συνεκτιμηθεί επίσης και ο ρόλος της οικογένειας στο παιδικό ανάγνωσμα το οποίο προορίζονταν σε μαθητές ως εξωσχολική ανάγνωση.

Η διδασκαλία υλοποιείται σε ένα περιβάλλον συνεργατικής μάθησης, όπου οι μαθητές/τριες έχουν ενεργό ρόλο στη μαθησιακή διαδικασία και εργάζονται σε μικρές ομάδες ετερογενείς ως προς το φύλο, την επίδοση, κλπ.

Το τμήμα χωρίζεται σε ομάδες εργασίας, κάθε μια από τις οποίες αναλαμβάνει να μελετήσει μια ή περισσότερες πτυχές του θέματος.

Ενδεικτικές πτυχές μπορεί να είναι οι ακόλουθες:

- Η ανάλυση των σχολικών εγχειριδίων.
- Τα παιδικά περιοδικά.
- Οι παιδικές αφηγήσεις.

Δ. ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΙ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΤΕΧΝΗΜΑΤΟΣ (μέχρι 200 λέξεις)

Αναμενόμενα αποτελέσματα:

- Να οικοδομήσουν γνώσεις πάνω σε έννοιες ιστορικές.
- Να αναπτύξουν δεξιότητες αξιοποίησης ιστορικών αρχείων.
- Να αναπτύξουν ενδιαφέρον και θετική στάση απέναντι στην Ιστορία και την Λογοτεχνία
- Να εξελιχθούν οι μαθητές σε ενεργούς διά βίου μαθητές.
- Να μαθαίνουν οι μαθητές ουσιαστικά το πώς να μαθαίνουν και να διαμορφώνουν τη δική τους σκέψη.
- Να αναπτύσσουν πρωτοβουλίες, να αυτενεργούν, να σκέφτονται δημιουργικά και ενεργητικά.
- Να αναπτύξουν την ικανότητα να συνεργάζονται μέσα από μια ομαδοσυνεργατική διαδικασία μάθησης.

Ε. ΠΟΡΟΙ – ΥΛΙΚΑ – ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ-ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ-ΠΡΟΣΚΛΗΣΕΙΣ ΕΙΔΙΚΩΝ

- Επισκέψεις των μαθητών/τριών σε ιστορικά Αρχεία.
- Πραγματοποίηση διαλέξεων από ειδικούς.

ΣΤ. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Δελώνης, Α., *Νέα Ανθολογία ελληνικού παιδικού διηγήματος*, εκδόσεις Καμπανά 1987.
2. Ηλιού, Φ., *Ιστορίες του ελληνικού βιβλίου*, εκδοτική φροντίδα Άννα Ματθαίου-Στρατής Μπουρνάζος-Πόπη Πολέμη, Πανεπιστημιακές εκδόσεις Κρήτης, Ηράκλειο 2005.
3. Θαναηλάκη, Π., *Αμερικάνικα Όνειρα και Ιεραποστολικός Ρομαντισμός: Το Προτεσταντικό βιβλίο και η «μάχη» των εκδόσεων στη Νοτιο-ανατολική Μεσόγειο το 19^ο αιώνα*, Εκδόσεις Παπαζήση , Αθήνα 2011.
4. Μερακλής, Μ.Γ., «Η παιδική ηλικία της λογοτεχνίας στην Ελλάδα του 19^{ου} αιώνα» στο συλλογικό: *Παιδικό βιβλίο στην Ελλάδα τον 19^ο αιώνα*, Ελληνικό Λογοτεχνικό και Ιστορικό Αρχείο, Καστανιώτης Αθήνα 1997.
5. Μπενέκος, Α., *Ζαχαρίας Παπαντωνίου-Ένας σταθμός στα παιδικά*

γράμματα, εκδ. Δίπτυχο Αθήνα 1972.

6. Ντελόπουλος, Κ., *Η «Παιδική Απόθήκη» και ο Δημήτριος Πανταζής*, Καστανιώτης Αθήνα 1995.
7. Ντενίση, Σοφία, *Μεταφράσεις μυθιστορημάτων και διηγημάτων 1830-1880*, εισαγωγική μελέτη και καταγραφή, εκδόσεις Περίπλους Αθήνα 1995.
8. -----, «Η διεθνής και η ελληνική πορεία του Ροβινσώνα Κρούσου και των Ροβινσωνιάδων κατά τον 18^ο και 19^ο αιώνα-Μία πρώτη προσέγγιση», στο συλλογικό έργο του Ελληνικού Λογοτεχνικού και Ιστορικού Αρχείου, *Το παιδικό βιβλίο στην Ελλάδα τον 19^ο αιώνα*, εκδ. Καστανιώτη Αθήνα 1997.
9. Πάτσιου Βίκυ, «Η καλύβη του Θωμά (1860) και ο Ιωάννης Καρασούτσας», στο συλλογικό: *Το παιδικό βιβλίο στην Ελλάδα τον 19^ο αιώνα*, εκδ. Καστανιώτη Αθήνα 1997.
10. -----, *Η Διάπλασις των παιδων (1879-1922), το πρότυπο και η συγκρότησή του*, ΙΑΕΝ Αθήνα 1997.

Ζ. ΣΧΟΛΙΑ, ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΟΡΟΙ ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ